

Nejen politici. V Pandoře uvázli Shakira, Claudia Schiffer i Ringo Starr

- CZ24 News | 6. října 2021

Rozsáhlé pátrání novinářů po vlastnících firem v daňových rájích nedostalo do úzkých pouze premiéry nebo bývalé prezidenty. V Pandora Papers se objevuje také množství celebrit oblíbených po celém světě. Mezi nimi třeba zpěvačka Shakira, někdejší topmodelka Claudia Schiffer nebo bubeník kapely Beatles Ringo Starr.

„Svého času byly firmy založeny z konkrétních provozních důvodů. Nyní nevykazují žádné příjmy ani aktivitu, ve skutečnosti se právě pracuje na jejich likvidaci,“ tvrdí Shakira. Pandora Papers ji dostihly zrovna v době, kdy si mohla s úlevou oddechnout.

Soud ve Španělsku totiž právě rozhodl v její prospěch a zprostil ji obvinění z daňových podvodů. Do soudní síně v Barceloně kolumbijskou zpěvačku dostal závěr žalobců, že v letech 2012 až 2014 neodváděla španělskému státu daně, přestože v zemi strávila víc než půl roku. Pokud by byla odsouzena, hrozilo by jí i vězení.

Kolumbijská zpěvačka Shakira (3. července 2018) | foto: [Profimedia.cz](https://www.profimedia.cz)

„Svého času byly firmy založeny z konkrétních provozních důvodů. Nyní nevykazují žádné příjmy ani aktivitu, ve skutečnosti se právě pracuje na jejich likvidaci,“ tvrdí Shakira. Pandora Papers ji dostihly zrovna v době, kdy si mohla s úlevou oddechnout.

Soud ve Španělsku totiž právě rozhodl v její prospěch a zprostil ji obvinění z daňových podvodů. Do soudní síně v Barceloně kolumbijskou zpěvačku dostal závěr žalobců, že v letech 2012 až 2014 neodváděla španělskému státu daně, přestože v zemi strávila víc než půl roku. Pokud by byla odsouzena, hrozilo by jí i vězení.

Shakira obvinění odmítá třeba s tím, že bydlela na Bahamách, kde se daň z příjmu neplatí, a Španělsko navštěvovala jen „sporadicky“. Její muž, fotbalista Gerard Piqué, přitom hraje za Barcelonu, namítali žalobci. Zpěvačka se také odkazuje na rady svých poradců, kteří jí se správou majetku pomáhají.

Doměřenou daň 14,5 milionu eur a penále ve výši dalších tří milionů eur už přesto zaplatila. Do té doby se Shakira placení daní vyhýbala právě prostřednictvím společností se sídlem v daňových rájích. Po vydání Pandora Papers už jen prohlásila, že všechny firmy nahlásila španělským daňovým úřadům a že jsou plně transparentní.

Obří projekt Mezinárodního konsorcia investigativních novinářů (ICIJ), na němž rok a půl pracovalo šest stovek investigativních novinářů ze 150 redakcí, odhalil podezřelé transakce a skryté majetky více než tří set politiků včetně pětatřiceti aktuálních vládců. Mezi nimi je i český premiér Andrej Babiš nebo jordánský král Abdalláh II.

Ale ani mezi hvězdami šoubyznysu není Shakira jediná. Offshorové společnosti údajně zakládala i bývalá modelka Claudia Schifferová. Ta už přes své právníky vzkázala, že platí veškeré daně ve Velké

Británii, kde nyní žije. Podle Pandora Papers nicméně vlastní nejméně šest firem registrovaných na Britských Panenských ostrovech.

Materiály zmiňují rovněž španělského zpěváka Julia Iglesiase, který je dodnes nejprodávanějším španělsky mluvícím zpěvákem v historii. Časopis Forbes odhaduje jeho jmění na 800 milionů eur (20,3 miliardy korun). Nejméně dvacet společností má zpěvák na Britských Panenských ostrovech.

Firmy údajně využil k nákupu soukromého letounu a luxusních nemovitostí v Miami, například ve velmi vyhledávané lokalitě v ostrovní vesnici Indian Creek.

„Nelegální to nemusí být, ale dopad pocítí lidé“

Za pár set dolarů si na Bahamách založil dvě společnosti také bubeník slavných „Brouků“ Ringo Starr, jehož odhadované jmění dosahuje až 400 milionů dolarů, své „offshory“ používal k nákupu nemovitostí, včetně „soukromého obydlí v Los Angeles“. Nejméně pět společností pak měl i v Panamě. Starr dosud odhalení novinářů nekomentoval.

A stejně tak ani jeho krajan a zpěvák Elton John. Ten dokonce na Britských Panenských ostrovech vlastní víc než desítku firem, kam si posílá peníze vydělané za desítky let dlouhou kariéru. Jeho majetek se odhaduje na 530 milionů dolarů. Ale nejsou to jen hudebníci, koho Pandora odhalila. V seznamu celebrit se objevuje i nositel Nobelovy ceny za literaturu Mario Vargas Llosa, argentinský fotbalista Ángel Di María či někdejší hráč kriketu za Indii Sačín Tendulkar.

Konsorcium ICIJ u nikoho z odhalených politiků ani umělců explicitně netvrdí, že se dopustil nezákonného jednání. Řada států se však rozhodla odhalené finanční vazby prověřit, protože podobné mechanismy často slouží k daňovým únikům či praní špinavých peněz.

Druhým dechem novináři podotýkají, že i když mohou být veškeré aktivity v daňových rájích legální, bohatí a mocní tak přenášejí svou povinnost platit daně na obyčejné občany, kteří si pak „sami“ zaplatí stavbu nových dálnic nebo investice do školství.

V roce 2016, kdy vypukla kauza Panama Papers, se proti daňovým rájům vymezila skupina více než tří set ekonomů z více než třiceti zemí v čele s nositelem Nobelovy ceny za ekonomii Angusem Deatonem.

„Území, která umožňují ukrývat majetek v prázdných schránkách nebo která podporují, aby podniky mohly vykazovat zisk tam, kde nepodnikají, deformují fungování světové ekonomiky,“ napsali ekonomové. Mezi klasické daňové ráje se řadí zejména státy v Karibiku, třeba Anguilla, Panama, Trinidad a Tobago či Americká Samoa, Americké i Britské Panenské ostrovy nebo Vanuatu.

Vzhledem k tomu, že jde většinou o ostrovní země, vžil se pro tyto firmy název offshorové společnosti (podle anglického offshore – na moři). Celkem je na seznamu daňových rájů, který letos zveřejnila Evropská unie, dvanáct zemí. Podle OECD tam patří třeba i Kypr nebo Malta a samotné Pandora Papers popisují i sílící trend přímo ve Spojených státech.